

Väljaandja:  
Akti liik:  
Teksti liik:  
Redaktsiooni jõustumise kp:  
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:  
Avaldamismärge:

Majandus- ja taristuminister  
määrus  
terviktekst  
01.03.2018  
Hetkel kehtiv  
RT I, 06.02.2018, 3

# Tähistatavate teede liigid, juhatus- ja teeninduskohamärkide paigaldamise kord ning sihtpunktidele viitamise süsteem

Vastu võetud 09.07.2015 nr 89  
[RT I, 11.07.2015, 5](#)  
jõustumine 14.07.2015

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
29.01.2018	<a href="#">RT I, 06.02.2018, 1</a>	01.03.2018

Määrus kehtestatakse [liiklusseaduse](#) § 7<sup>1</sup> lõike 2 alusel.

## 1. peatükk Reguleerimisala ja üldised nõuded

### § 1. Määruse reguleerimisala

(1) Määrus kehtestab:

- 1) tähistatavate teede liigid;
- 2) majandus- ja kommunikatsiooniministri 22. veebruari 2011. a määruses nr 12 „Liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded fooridele” sätestatud juhatus- ja teeninduskohamärkide (edaspidi *suunavad märgid*) paigaldamise korra;
- 3) sihtpunktidele viitamise süsteemi.

(2) Määruse rakendamine on kohustuslik suunavate märkide paigaldamisel avalikult kasutatavatel teedel.

(3) Tee omanik võib uute liikluskorralduslike lahenduste katselõikudel kõrvale kalduda käesoleva määruse nõuetest, kui tingimused ohutuks liikluseks on tagatud ja katselõigu liikluskorralduse projekt on kooskõlastatud Maanteeametiga.

### § 2. Suunavad märgid

(1) Suunavate märkide ülesanne on anda liiklejatele ühetaolist teavet, korraldada liiklust ja luua tingimused ohutuks liikluseks. Eeldatakse, et suunavad märgid ja nende paigutus vastavad nõuetele, kui need vastavad standarditele EVS 613 ja EVS-EN 12899.

(2) Suunavate märkide paigaldamise otsustab tee omanik.

### § 3. Nõuded suunava märgi paigaldamisele

(1) Samal teel paigaldatakse suunavad märgid tee kattest võimalikult samale kõrgusele ja tee äärest võimalikult samale kaugusele.

(2) Suunav märk paigaldatakse nii, et see on hästi märgatav. Suunava märgi paigalduskoha valikul arvestatakse muu hulgas:

- 1) tee projekteerimisel nõutavat nähtavust;
- 2) tee korrashoidu, sealhulgas lumehangede teket ja sahatava lume paiskamist;

3) ohutusnõudeid, et suunava märgi ja liiklejate vigastamine teelt väljapaiskunud sõiduki poolt oleks vähetõenäoline.

(3) Suunava märgi paigaldamisel tuleb tagada selle lugemise kestuseks vähemalt 3 sekundit.

(4) Suunava märgi ja selle paigalduskonstruksiooni projekteerimisel arvestatakse neile mõjuvate koormustega.

(5) Kui on tõenäoline teelt väljapaiskunud sõiduki otsasõit suunavale märgile, mille tagajärjel võib märk põhjustada teistele liiklejatele või sõidukis viibivatele inimestele olulisi vigastusi, tuleb kaaluda lahendusi, mis vähendavad otsasõidu tõenäosust ja õnnetuste raskusastet.

(6) Põhi- ja tugimaanteel tuleb igale kilomeetrile paigaldada liiklusmärk 651 „Kilomeetritähis”.

(7) Riigiteel tuleb tee alguses ja pärast suure liiklussagedusega ristmikku paigaldada liiklusmärk „Tee number” 652. Liiklusmärk paigaldatakse ka tänavale, mis moodustab osa põhi-, tugi- või kõrvalmaanteest.

#### § 4. Sihtpunkti valik

(1) Punktiks, millele viidatakse (edaspidi *sihtpunkt*), võib valida linna, alevi, aleviku, küla, linnaosa, asumi või muu üldkasutatava koha, aga ka teeninduskoha, mis võib olla liiklejale oluline kas sõidu eesmärgina või teekonnal orienteerumiseks.

(2) Sihtpunktid jagunevad järgmiselt:

1) kaugpunkt – olulisim sihtpunkt teel, milleks võib olla tee lõpp-punkt, oluline linn, piiripunkt, sadam ning linna sees ka linnaosa. Madalamaliigilisel teel võib kaugpunktina tähistada ka kõrgemaliigilist teed. Kaugpunkt ühe tee ulatuses ei muutu;

2) lähipunkt – lähedal asuv sihtpunkt, milleks võib olla tee äärne vallakeskus, asula või teeninduskoht, mis võib olla külastatavaks sihtpunktiks või omab tähtsust asukoha määratlemise seisukohalt. Lähipunkt muutub ühe tee ulatuses;

3) vahepunkt – konkreetse teekonna viitamise kontekstis oluline sihtpunkt, milleks on teedevõrgu tähtis sõlmpunkt, mis jääb kaugpunkti ja lähipunkti vahele. Vahepunkt muutub ühe tee ulatuses;

4) kõrvalpunkt – teest eemal olev sihtpunkt, milleks võib olla oluline transpordisõlm või üldist huvi pakkuv objekt, millele viitamiseks on olemas märk ja kuhu nimetatud tee pakub soodsaima teekonna.

(3) Tee omanik määrab teel tähistatavad sihtpunktid. Kui sihtpunkt jääb teise tee omaniku teele, lepivad teede omanikud sihtpunkti valikus omavahel kokku.

(4) Tähistatavate sihtpunktide arvu tuleb piirata. Tähistatavate sihtpunktide valikul tuleb eelistada kaug- ja lähipunkte. Piirangud tähistatavate sihtpunktide arvule erinevates olukordades on toodud käesoleva määruse 3. peatükis.

(5) Asulas suunatakse liikleja teekonna lõpp-punkti üldjuhul järgmisi sihtpunkte kasutades:

1) keskus;

2) linnaosa või asum;

3) tähtsam tänav;

4) vahetult lõikuv tänav;

5) üldkasutatav ja üldist huvi pakkuv objekt, millele viitamiseks on olemas liiklusmärk.

(6) Üldkasutatavat ja üldist huvi pakkuvat objekti, millele viitamiseks on olemas liiklusmärk, võib sihtpunktina kasutada ainult juhul, kui:

1) sihtpunkt on riikliku või maakondliku tähtsusega;

2) sihtpunkti suundub raskeliiklus;

3) eristamine on vajalik, kuna lähikonnas on teisi sama tegevusalaga sihtpunkte.

(7) Asulas tähistatavale sihtpunktile viitamist võib alustada väljaspool asulat, kui see on tähistuse ja teekonna valiku seisukohalt oluline.

#### § 5. Sihtpunktile viitamise põhimõtted

(1) Sihtpunktile viitamist kavandades eeldatakse, et liikleja on kaardi järgi kindlaks teinud sihtpunkti asukoha ja selle paiknemise teede suhtes. Samuti eeldatakse, et liikleja on endale selgeks teinud, milliseid teid kasutades ta jõuab sihtpunkti. Viitamisega kindlustatakse õigel teel püsimine.

(2) Põhinõuded sihtpunktidele viitamise süsteemile on järgmised:

1) arusaadavus – viitamine peab olema selge ja üheselt mõistetav ning teavet tuleb pakkuda piisavalt, kuid mitte liiga palju;

2) jätkuvus – viitamine peab jätkuma selle algusest kuni lõpuni;

3) ühtlus – sama tüüpi oludes kasutatakse samu lahendusi. Järjestikuste teelõikude sarnastel ristmikel kasutatakse sama viitamisviisi;

4) optimaalne teekond – liikleja suunatakse soovitud sihtkohta üldjuhul mööda optimaalset teekonda. Suunata tohib ainult mööda avalikult kasutatava teed;

- 5) õigeaegsus – suunav märk peab võimaldama liiklejal piisavalt vara otsustada, milline sõidurada edasiliikumiseks valida ja milline pööre ristmikul sooritada;
- 6) teede liigitus – viitamine peab olema kooskõlas teede liigitusega ning kaugliiklust suunatakse ainult põhi- ja tugimaanteedel ning asulate magistraaltänavatel.

## **2. peatükk**

### **Sihtpunkti tähistamine väljaspool asulat ja asulas**

#### **§ 6. Tähistatav sihtpunkt väljaspool asulat**

- (1) Põhi- ja tugimaanteel viidatakse kaug-, vahe-, kõrval- ja lähipunktile.
- (2) Kõrvalmaanteel viidatakse kaug-, kõrval- ja lähipunktile. Kõrvalmaanteel on kaugpunktiks tee lõpp-punktis olev asula või kõrgemaliigiline maantee.
- (3) Kohalikul maanteel viidatakse ainult kaug- ja lähipunktile. Kohalikul maanteel on kaugpunktiks üldjuhul kõrgemaliigiline maantee.

#### **§ 7. Tähistatav sihtpunkt asulas**

- (1) Kui asula ei ole kaugpunktiks, alustatakse sellele viitamist lähima riigitee ristmikult ja jätkatakse viitamist kuni asula kohanime tähiseni ning edasi viidatakse keskusele ja teistele käesoleva määruse § 4 lõikes 5 loetletud sihtpunktidele.
- (2) Läbi asula kulgeval teel kasutatakse asulale lähenedes lähipunktina asula nime. Pärast asula kohanime tähist viidatakse keskusesse suunduv suunas kaugpunktile ja keskusele ning keskusest eemalduvas suunas lisaks kaugpunktile ka lähipunktile. Keskuse piiri kohanime tähisega ei tähistata.
- (3) Asulast mööduva ümbersõidutee kaug- ja kõrvalpunkt valitakse nii, et need annaksid selge ülevaate ümbersõidutee üldisest suunast ja ümbersõiduga lõikuvatest teedest. Ümbersõidutee ristmikel viidatakse ümbersõidutee suunas kaug- ja lähipunktile, vajadusel ka kõrvalpunktile. Asulat või selle keskust läbiv liiklus tuleb suunata ümbersõiduteele sellise tee olemasolu korral.

- (4) Magistraaltänaval viidatakse kaug-, vahe-, lähi-, kõrvalpunktile.

- (5) Juurdepääsutänaval tuleb piirduda vaid kaug- ja lähipunkti tähistamisega, kusjuures kaugpunktiks on magistraaltänav ja lõikumisel viimasega ka magistraaltänaval endal viidatav kaugpunkt.

#### **§ 8. Teeninduskoha tähistamine suunavate märkidega**

- (1) Teeninduskohamärke kasutatakse liiklejale teabe andmiseks tee ääres paiknevatest teeninduskohtadest.
- (2) Asulas tuleb tähistatavate teeninduskohtade hulka piirata. Tähistamisel tuleb eelistada hädaolukorras vajalikke ning suuremat avalikku huvi pakkuvaid teeninduskohti. Teekonda võib näidata käesoleva määruse lisas 1 nimetatud teeninduskohamärkidega.
- (3) Teeninduskohamärgi allosal näidatakse kaugus teeninduskohani. Teenust pakkuva isiku või asutuse või teeninduskoha nime näitamisel kantakse see märgi allosale ja kaugus objektini näidatakse lisateetatavilil. [RT I, 06.02.2018, 1- jõust. 01.03.2018]
- (4) Kui teeninduskohamärgil osutatavat teenust ajutiselt ei pakuta, tuleb märk eemaldada või peatada selle kehtivus.
- (5) Vahetult teeninduskoha juurde paigaldatakse märk ainult juhul, kui selle puudumisel oleks objekti otstarve või juurdesõiduvõimalus raskesti arusaadav.

#### **§ 9. Isiku või asutuse või turismiobjekti tähistamine suunavate märkidega**

[RT I, 06.02.2018, 1- jõust. 01.03.2018]

- (1) Isiku või asutuse või turismiobjektiga seotud märkidena käsitletakse järgmisi märke: 634, 636, 642, 714, 716, 718, 721–728, 729b, 731–734, 741–745, 751–754, 761, 762. Samuti märke 771–773, kui neil on kasutatud eelnimetatud märke. [RT I, 06.02.2018, 1- jõust. 01.03.2018]
- (2) Isiku või asutuse või turismiobjektiga seotud suunavate märkide paigaldamise otsustab tee omanik. [RT I, 06.02.2018, 1- jõust. 01.03.2018]

(3) Isiku või asutuse või turismiobjektiga seotud suunavate märkide paigaldamisel kannab liikluskorralduse ja märkide projekteerimise, valmistamise, paigaldamise ning korrashoiu kulud paigaldamise taotleja.  
[RT I, 06.02.2018, 1- jõust. 01.03.2018]

(4) Isiku või asutuse või turismiobjektini suunavate märkide paigaldamise otsustamisel lähtutakse sellega seotud liiklussagedusest, sihtpunktiga seotud liiklussageduse osakaalust kogu tee liiklussagedusse ja liikluse iseloomust.  
[RT I, 06.02.2018, 1- jõust. 01.03.2018]

(5) Kui isikud või asutused või turismiobjektid asuvad kogumis, siis sihtpunktini suunamisel ei viidata igale sihtpunktile eraldi.  
[RT I, 06.02.2018, 1- jõust. 01.03.2018]

(6) Enne koha tähistamist turismiobjekti viitade või teeninduskohamärkidega tuleb hinnata selles kohas parkimisruumi piisavust ja tingimuste olemasolu ohutuks liiklemiseks.

(7) Märk 636 paigaldatakse ainult vahetult märgil näidatud isiku või asutuse juurde suunduva teega lõikumise kohale ehk viimasele pöördekohale. Märki ei kasutata teekonna näitamiseks, välja arvatud, kui tee liikluse põhiosa moodustab selle isikuga või asutusega seotud liiklus. Märki ei kasutata, kui isiku või asutuse juurde sõidusuuna näitamiseks on võimalik kasutada teeninduskohamärki.  
[RT I, 06.02.2018, 1- jõust. 01.03.2018]

(8) Avalikult kasutataval maanteel viidatakse märgiga 634 ja teeninduskohamärgiga kõige rohkem 10 km kaugusel teest asetsevat sihtpunkti, arvestades käesoleva paragrahvi lõikes 3 toodud põhimõtetega. Erandjuhul võib viitamiskaugus olla kõige enam 20 km.

### **§ 10. Liiklusteabekaart**

(1) Liiklusteabekaardi paigaldamise lepidavad kokku tee omanik ja kohalik omavalitsus. Kui liiklusteabekaarti soovib paigaldada kolmas isik, tuleb see kooskõlastada tee omaniku ja kohaliku omavalitsusega.

(2) Liiklusteabekaart paigaldatakse parklasse või selleks ehitatud tee laiendisse nii, et see ei häiriks üldise liikluse kulgu ega piiraks sõidukijuhile vajalikku ohutut nähtavust. Liiklusteabekaardi asukoha valikul tuleb arvestada busside ja autorongide parkimisvõimalusega.

## **3. peatükk**

### **Sihtpunktidele viitamine ristmikel**

#### **§ 11. Ristmikel juhatusmärkide paigaldamise üldnõuded**

Ristmiku piirkonnas peavad samale liikumissuunale mõeldud eelviidad ja suunaviidad olema omavahel vastavuses. Suunaviitadega peavad olema näidatud kõik eelviidal toodud punktid. Eelviidal näidatakse üldjuhul kaug- või vahepunkt. Suunaviidal võib vaba ruumi olemasolul näidata ka lähipunkti, mida eelviidal ei esine. Viitade kasutamise nõuded on toodud käesoleva määruse lisas 2.

#### **§ 12. Juhatusmärkide paigaldamine samatasandilisel ristmikul**

(1) Ristmikevahelise väikese kauguse korral tuleb kaaluda ühtse mitut ristmikku käsitleva eelviida kavandamist.

(2) Ringristmiku eelviidal esitatakse kõik ristmikust eemalduvad suunad. Ristmiku skeem eelviidal peab andma võimalikult tõepärase ettekujutuse ristmiku tegelikust geomeetrisest lahendusest.

(3) Nelja- ja enamaharulisel samatasandilisel ristmikul viidatakse üldjuhul igasse suunda kuni kahele sihtpunktile, vajadusel võib lisaks kaug- ja lähipunktile viidata ka kõrvalpunktile. Kolmeaharulisel ristmikul võib iga tee suunas tähistada kuni kolm sihtpunkti.

#### **§ 13. Juhatusmärkide paigaldamine eritasandilisel ristmikul**

(1) Üldjuhul viidatakse asjaomase rambi suunda jäävatele kaugpunktidele. Erandjuhul võib tähistada lõikuva tee lähipunkti, vahe- või kõrvalpunkti.

(2) Rambi ja sellega lõikuva tee ristmikku võib käsitleda kui samatasandilist ristmikku ja lähtuda nõuetest, mis puudutavad seda tüüpi ristmikku, samas arvesse võttes jätkuvuse põhinõuet. Sellisel ristmikul võib tähistada ka sihtpunkte, mida ei tähistatud eritasandilise ristmiku rambi alguses, kuid mitte üle nelja sihtpunkti iga suuna kohta.

(3) Eritasandilisel ristmikul võib erandkorras tähistada rohkem sihtpunkte, kuid mitte üle nelja iga suuna kohta.

## **4. peatükk**

# Kergliiklejale suunatud sihtpunktide viitamise süsteem

## § 14. Kergliiklejale suunatud sihtpunktidele viitamise süsteem

- (1) Käesolevas määruses käsitletakse kergliiklejana liiklejat, kellel liiklusseadusega on lubatud liigelda kõnniteel, jalgteel, jalgrattateel või jalgratta- ja jalgteel.
- (2) Kergliikleja teekond võib, lisaks ainult temale suunatud teele, sisaldada ka sõidutee lõike ning jalgradu eeldusel, et ühislõigul on loodud kõigile liiklejatele tingimused ohutuks liiklemiseks. Kui kergliikleja ja mootorsõiduki teekond ühtib, piisab mootorsõidukile ettenähtud suunavatest märkidest.
- (3) Sihtpunktid valitakse selliselt, et need sobiksid võimalikult hästi kergliiklejale, kes võib vaadeldavat teed kasutada.
- (4) Kergliikleja sihtpunktidele viitamise süsteemi kavandades kontrollitakse selle sobivust piirkonna muude viitamise süsteemidega.
- (5) Kergliikleja teekonna tähistamisel kasutatakse kaug-, kõrval- ja lähipunkte.
- (6) Kaugpunkte kasutatakse pika teekonna tähistamiseks, andes liiklejale selge ettekujutuse teekonna üldisest suunast. Kergliikleja kaugpunktiks on oluline koht, nagu näiteks maakonna- ja vallakeskus. Asulas on kaugpunktiks ka käesoleva määruse paragrahvi § 4 lõikes 5 loetletud sihtpunktid.
- (7) Kergliikleja kõrvalpunktiks on kergliikleja teekonnast eemal olev oluline sihtpunkt, paikkond ja üldist huvi pakkuv objekt, näiteks spordi- või puhkerajatis, vaatamisväärsus või kultuuriobjekt.
- (8) Kergliikleja lähipunktiks on näiteks teekonna äärde jääv elumupiirkond, linnaosa, turismiobjekt, terminal, ujula, meditsiinikeskus, raudteejaam, vaatamisväärsus, tööstuspiirkond või tehnopark.

## 5. peatükk Rakendussätted

### § 15. Määruse kehtivus olemasolevate liiklusmärkide suhtes

Käesoleva määruse reguleerimisalasse kuuluvatele liiklusmärkidele, mis on paigaldatud enne käesoleva määruse jõustumist, kohaldatakse nende paigaldamise ajal kehtinud nõudeid.

[Lisa 1](#) Teeninduskohamärkide kasutamine  
[RT I, 06.02.2018, 1- jõust. 01.03.2018]

[Lisa 2](#) Viitade kasutamine ristmikel